

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Прев 27/2018
30.05.2018. година
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судије др Драгише Б. Слијепчевића, као председника већа, судије Бранка Станића и судије Гордане Ајншпилер Поповић, као чланова већа, у правној ствари тужиоца „АА“ предузетника ББ, ..., Ул. ... број ..., коју заступа пуномоћник Ненад Станковић, адвокат из ..., против туженог „ВВ“ у стечају из ..., Улица ... број ..., коју заступа пуномоћник Слађана Луковић, адвокат из ..., ради утврђења, вредност предмета спора 301.000,00 евра одлучујући о ревизији тужиоца која је изјављена против пресуде Привредног апелационог суда Пж број 602/17 од 28.09.2017. године, донео је у седници већа одржаној дана 30.05.2018. године, следеће

РЕШЕЊЕ

УКИДАЈУ СЕ пресуда Привредног апелационог суда Пж број 602/17 од 28.09.2017. године и пресуда Привредног суда у Београду П број 340/2015 од 19.10.2016. године, у ставовима 1, 2, 4, 5. и 7. изреке и предмет се враћа првостепеном суду на поновни поступак.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Београду П број 340/2015 од 19.10.2016. године, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се утврди да има право првенственог намирења у износу од 57.538.650,00 динара из средстава остварених продајом имовине туженог и то ГГ у ... код ... са покретном и непокретном имовином – 10 објеката са опремом за узгој пилића са управном зградом и осталим објектима и опремом на земљишту укупне површине 4 ха, 18а и 75 м², на кат. парцели ... све уписано у ЛН ... КО ... као неоснован. Ставом 2 изреке, одбијен је захтев тужиоца којим је тражио да се утврди да има право хипотеке на објектима уписаним на кат. парцели број ... КО ..., уписано у ЛН ... КО ... и то на непокретностима описаним у овој изреци, док је ставом 3. изреке, одбијен захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да му плати износ од 57.538.650,00 динара, са законском затезном каматом почев од 21.04.2011. године па до исплате као неоснован. Ставом 4 изреке одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се утврди да има право првенственог намирења из средстава остварених продајом имовине туженог и то ГГ у ... код ..., са покретном и непокретном имовином, и опремом која се налази на земљишту укупне површине 4 ха, 18 а и 75 м² на кат. парцели ... уписаној у ЛН ... КО Ставом 5 изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се утврди да има право хипотеке на свим објектима уписаним на парцели – ЛН ... КО ..., који су наведени у овом ставу, што је тужени дужан да призна и да трпи да тужилац на

основу ове пресуде упише своје право у катастар непокретности и у друге јавне књиге као неоснован. Ставом 6 изреке, одбијен је приговор пресуђене ствари, а ставом 7 изреке, обавезан је тужилац да плати туженом трошкове поступка у износу од 811.500,00 динара у року од осам дана од дана пријема пресуде.

Пресудом Привредног апелационог суда Пж број 602/17 од 28.09.2017. године, одбијена је жалба тужиоца као неоснована и потврђена пресуда Привредног суда у Београду П број 340/2015 од 19.10.2016. године, у ставовима 1, 2, 3, 4, 5. и 7. изреке. Одбијен је и захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против пресуде Привредног апелационог суда Пж број 602/17 од 28.09.2017. године, тужилац преко пуномоћника из реда адвоката је благовремено изјавио ревизију и то због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП, које су учињене у поступку пред другостепеним судом и због погрешне примене материјалног права.

Одговор на ревизију није поднет.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у границама прописаним одредбом члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“, бр.72/11 и 55/14), и утврдио да је ревизија тужиоца основана.

Тужилац је поднео тужбу са захтевом да се утврди да има право првенственог намирења из средстава остварених продајом имовине туженог и то ГГ у ... код ... са покретном и непокретном имовином, опремом, све на земљишту површине 4 ха, 18 а и 75 м2, на парцели ... уписаној у ЛН ... КО ..., и да се утврди да има право хипотеке на свим објектима уписаним на парцели ... КО ... која је уписана у ЛН ... КО ... и то зграда које су појединачно наведене од броја 1 до броја 15, што би тужени био дужан признати и трпети да се на основу пресуде упише право тужиоца у катастар непокретности и друге јавне књиге.

Према чињеничном стању које је утврђено, тужилац је био у пословном односу са „ДД“ из ... по основу закљученог уговора број 10 од 14.02.2002. године поводом ког пословног односа је донета одлука Управног одбора „ДД“ од 13.03.2002. године којом је дата сагласност за конституисање хипотеке на имовину „ДД“ у корист тужиоца, као средство обезбеђења уредног извршења уговорних обавеза уговорача и „ДД“ за све време трајања уговора број 10 од 14.02.2012. године, као и обезбеђење извршених улагања и наплате штете у случају превременог раскида уговора, све у укупном износу од 800.000 евра.

На основу наведене одлуке Управног одбора дата је хипотекарна изјава од стране „ДД“ на основу које је решењем Општинског суда у Великој Плани ДН 172/2002 од 13.03.2002. године извршена укњижба у ЗКУЛ број ... КО ..., заложног права на сва земљишта у „А“ листу на кат. парцели ..., ..., ..., ..., ..., ..., ..., ... и ... ради обезбеђења новчаног потраживања у износу од 48.185.840,00 динара, у корист „АА“ предузетника ББ. Предметне непокретности су продате на аукцији одржаној пред Општинским судом у Великој Плани 24.01.2005. године уз констатацију да понудилац „ВВ“ ..., купује предметну непокретност оптерећену хипотеком у корист тужиоца. Против стицаоца предметних непокретности – а сада туженог отворен је поступак стечаја решењем Привредног суда у Београду Ст бр.264/10 од 08.03.2010. године. У стечајном поступку предметна

непокретност је једним делом продата а решењем стечајног судије је извршено у катастру брисање терета.

Из садржине основног уговора закључен између тужиоца и даваоца хипотекарне изјаве, произлази да је предметном хипотеком заснованом у корист тужиоца, било обезбеђено уредно извршење уговорних обавеза уговорача „ДД“ за све време трајања уговора број 10 од 14.02.2002. године као и обезбеђење извршених улагања и наплате штете у случају превременог раскида уговора све у укупном износу од 800.000 евра односно 48.185.840,00 динара, из чега произлази да се ради о обезбеђеном будућем – условном потраживању тужиоца, које је било предмет спора у парници која се води пред Привредним судом у Пожаревцу у предмету П број 2/2010. Из списка предмета произлази да је парнични поступак који је покренуо тужилац пред Привредним судом у Пожаревцу у предмету П 2/2010 у прекиду услед отварања поступка стечаја над туженима као дужницима, тако да у моменту пресуђења овај поступак није окончан.

Нижестепени судови су одбили тужбени захтев тужиоца у целини са образложењем да тужилац није доказао висину потраживања које је обезбедио хипотеком, да је тужбени захтев определио на већи износ него што је обезбеђен предметном хипотеком, да није доказао висину претрпљене штете и измакле користи, да није утврђено ко је дужник наведене обавезе. Тужилац не може приоритетно да намири своје потраживање из хипотековане непокретности туженог док се не утврди ко је одговоран за штету, јер тужилац свој захтев за накнаду штете заснива на повреди уговора који је закључио 2002. године са „ДД“. Према ставовима нижестепених судова тужилац је био дужан да докаже да је реч о уговорној штети јер је хипотека заснована искључиво ради обезбеђења извршених улагања и наплате штете у случају превременог раскида уговора од 14.02.2002. године. Нижестепени судови закључују да не постоји било каква обавеза туженог за накнаду предметне штете зато што је пријава штете правноснажно одбачена против туженог.

Према оцени Врховног касационог суда, овакав закључак нижестепених судова се не може за сада прихватити као правилан.

У поступку је изведен доказ вештачења посредством вештака економско-финансијске струке. Према налазу и мишљењу вештака, дата је процена изгубљене добити тужиоца у износу од 57.538.650,00 динара. Тај износ је знатно већи у односу на износ који је обезбеђен хипотеком. Уговором број .../2002 од 14.02.2012. године, је уговорено да се заснива хипотека у корист тужиоца ради обезбеђења уредног извршења уговорних обавеза за све време трајања уговора као и обезбеђење извршених улагања и наплате штете у случају превременог раскида уговора све у укупном износу од 800.000,00 евра што у динарској противвредности износи 48.185.840,00 динара. Нижестепени судови у конкретној ситуацији и поред налаза и мишљења вештака, закључују да висина штете није доказана, па затим констатују да је пријава потраживања тужиоца према туженом као стечајном дужнику правноснажно одбачена у стечајном поступку тако да је искључено постојање било какве обавезе туженог према тужиоцу да му надокнади штету, те да тужилац нема првенствено право намирења потраживања. Међутим, оваквим закључком судови су занемарили да одбачај пријаве у стечајном поступку над туженим сам по себи није од значаја за тужиоца, јер тужилац првенствено захтева да се утврди да постоји његово право првенственог намирења због стварног права (хипотеке) које има у односу на непокретност која је сада у

својини туженог а не намирује потраживање из облигационо правног потраживања које потиче из уговорног односа са туженим.

Следом изложеног, тужилац је захтевом тражио судску заштиту поводом заложног права на непокретности која је у својини туженог. Заложно право постоји. Зато је требало разјаснити и расправити чињенице које се односе на тужиочево потраживање које је обезбеђено утврђењем колико износи потраживање и да ли је у целини или делимично обезбеђено предметном хипотеком. Након тога треба одлучити о тужбеном захтеву тужиоца, примењујући одредбе члана 63 – 65. Закона о основама својинскоправних односа, који је важио у време уписа хипотеке, а што је указивао и другостепени суд у претходној одлуци – решењу Пж 3459/13 од 14.01.2015. године.

Како је због погрешне примене материјалног права, чињенично стање непотпуно утврђено, Врховни касациони суд не може преиначити побијану пресуду, већ сагласно одредби члана 416. став 2. ЗПП исту мора укинути.

У поновном поступку, првостепени суд ће утврдити постојање и висину потраживања тужиоца које је обезбеђено предметном хипотеком, прибавити извештај од стране Привредног суда у Пожаревцу да ли је настављен или окончан поступак у предмету П бр. 2/2010, и након тога донети одлуку о захтеву тужиоца и трошковима целокупног поступка.

**Председник већа - судија
др Драгиша Б. Слијепчевић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић